

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.
Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Főszerkesztő:
Dr. Reich Aladár
orsz. képvis.

Főmunkatársak:
Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

A legújabb hírek.

Mohó kíváncsisággal lesi az ujságíró-műhelyek népe: mi új hír repül a sürgönydróton errefelé a politikai események szinteréről. Megint csalódás. Szomorú és sivár a csatamező — jelentik a budapesti őrszemek. A hosszú és kínos vergődésnek, ki tudja, mikor lesz vége és milyen vége lesz? A válságot mozgó tényezők szerteszéledtek, törvényen kívül levő világát éli az ország. Szóval: a fővárosban minden csendes, a vezérő politikusok közül egy sincs odafönn. Széll Kálmán és Körber Reichenauba utaztak, hogy Széchényi Gyula gróffal, a király személye mellé rendelve volt miniszterrel sürgősen tanácskozzanak. Ebből az utjukból azt magyarázzák a diplomata jók, hogy Andrássy Gyula gróf került újból előtérbe s az ő utját egyengetik most a miniszterelnökség felé.

A nagy szélcsöndben csak a függetlenségi párt nem pihen. Egyre erősebb hullámokat ver s helyeslésre és támogatásra talál más pártoknál is az a mozgalma: hogy a képviselőház összehívását

immár nem szabad továbbra halasztani. Soh'se hittük volna, hogy az immár majdnem háromnegyed esztendő törvényen kívüli állapot csak heteken át is fönntartható. Nem hittük ezt, mert kényesek vagyunk az alkotmányos rendre, melyet kockára nem akartunk tenni soha és amelynek fölfüggesztése valósággal az érzelmeinkbe is ütközik. Törvényes, alkotmányos rend híján igazán szabadon lélekezni sem tud a magyar és mintha Alpesek nyomnák keblünket, oly nehezen, aggódva viseljük most is az ex-lex gyakorlati következeit.

Nemzeti ügyünk rosszabbul áll, mint állott valaha, mert reményeink folytonfolyvást csökkennek. Biztunk mindig, hogy nagy államférfiaink valamelyike csak meggyőzi a koronát a nemzet akaratának jogos voltáról. Biztunk abban, hogy mihelyt a korona meghallgatja a mi nagyjainkat, a válságos helyzet mégis csak ki fog tisztulni. Annyi embernek annyi idő alatt okvetlen eredményt kellett volna elérniök, ha igaz ügyet védenek és ha csakugyan bírnak

államférfiúi képességgel. Minthogy pedig egészen bizonyos az, hogy a védett ügy igaz, az eredménytelenségből csak azt az egyet lehet okszerűleg következtetni, hogy az ügyet nem jól védték. Nem volna ez talán még olyan nagy baj, ha volna még valaki, akire a további védelmet nyugodtan rá lehetne bízni. De amint szétnézünk a politikai látóhatáron, nem akad most már meg a a szemünk senkin, a kitől a helyzetnek olyan megoldását várhatnók, mely a nemzet jogos érdekeinek megfelel.

Ezért üdvözljük mi örömmel azt a hirt, hogy a képviselőházat össze fogják hívni. Erre több, különféle ok is van. Egyik, hogy a mandátum nélkül való miniszterelnök és társainak a dolgai a nyilvánosság előtt ellenőriztessenek. A másik, hogy a Tisza István kikotytyantott fecsegéseire az országgyűlés képviselőháza megillető feleletet adjon. Végül pedig a visszatartott kiszolgált katonák s az ujoncok ugynevezett önkéntes sorozása ügyét is szóvá fogja tenni és tisztázni a kormány szándékait.

Bármilyen lesz is, annyi bizonyos, hogy

TÁRCA.

A gyilkos.

Írta: Lengyel Henrik.

A nap már régen leáldozott, — eltűntek az utolsó fényfoltok is, melyeket a magasabb épületek homlokzatán felejtett s kezébe vette nagy ecsetjét az éj — e komor festő, — hogy befesse vele a levegőt.

Az első ecsetvonások már meglátszottak rajta, sötét köddé kezdett tömörülni az eddig átlátszó lég s kérlelhetlen önzéssel takart el mindent, — élő lényeket, — tárgyakat, — szerelmet, boldogságot, — bünt egyaránt.

E sűrű sötétséget, — melynek lomha testébe csak imitt-amott fúródott a fel-felcsillanó lámpák éles sugarai szűk vöröses fénykört vetve maguk körül — zürzavaros halk moraj töltötte be, — mint távoli zsolozsmák elhaló hangja s elmosódott körvonalakban alakatlan tömegek hömpölyögtek odább, — egy irányba — ki a város végére, hol szerény elvonultságban igénytelen domb emelkedik. — Alacsony domb, nem oly magas, mint városok büszke palotái s mégis e dombról égbe látni, — égbe tekinthet lelkünk

A látóhatárra omló ég szegélye világosabb hátterét adja egy magas, nyulánk árnyképnek, mely hallgatagon áll a domb tetején s

tőle jobbra és balra egyenletes távolságokban apróbb árnytömbök csoportosulnak.

Mint kiálló szirtek körül a felkorbácsolt tenger, úgy morajlik e képek körül a halkan zsongó zarándok tömeg szöze.

Az utolsó stacionál, melyen a végszóra »Consumatum est« legördül a függöny s a prologusnak — vége, egy jámbor arcu ember térdel. — Ezüstös szakálával s hajfürtjeivel pajzánkodva játszik az esti szél, szeméi révetegen tekintenek körül s ajkai gépiesen morzsolnak összefüggés nélküli szavakat.

»Nini, a Bencze bácsi!« — hangzik föl egy léha csoport szentségtörő kiáltása, mely mindenütt jelen van, hogy látványosságra éhes, alacsony vágyait kielégítse s árnyékot vessen a fény mellé.

»A gyilkos!« — sivit át mint kigyó sziszegése, az áhitattól remegő balsamos levegőn — néhány istentelen hang.

S a térdelő férfi ajkai csak egyre mozognak gépiesen, — kezei mellére csapódnak, tekintete fölfelé irányul, oda hol keresztbe ütött póznákról egy halvány férfi alak menyeyei békét, megnyugvást hirdet az ájtatos tömegnek.

Gyilkos? — kérdik többen. — S ha az, — mit keres itt, hol igaz hívők serege könyörgi le az ég malasztját s boldog megnyugvásban hirdeti Isten dicsőségét! Gyilkos, — kinek

sötét börtönben, — penészes falak között volna most helye. — »Gyilkos — hangzik egy jóságos felelet — ki önmaga életét gyilkolta meg! — Nyirkos börtön s penészes falaknál gyászosabb az ő fogsága. Ha teste nem is, de lelke rab. Megzavarodott agya csont börtönének rettenetes falai között vergődik! — Elméje elborult!«

Csendes örült szegény!

— Szegény! — ismétlődik a tovább vonuló tömeg részvétlen ajkairól.

— Gyilkos vagyok? — kiált föl hirtelen a zavarodott elméjű férfi — gyilkos vagyok! — s a törekeny test kinosan vonaglik a szent kép előtt, mint vergődő fehér galamb, mely átlőtt szárnyakkal földre zuhan.

— Bencze bácsi, — menjen haza, — pihenjen le, holnap megint békés nap virrad rája s lelke — meglátja — felüdülve, újból nyugalmát leli majd!

Egy sápadt arcu, rongyos ruhájú ifjú leányka suttogta halkán e szavakat a férfi fülebe rimánkodva, könyörögve borulva annak vonagló testére.

— Ki vagy te szüziességnek korán fonyadó virága, ki fölkelő napként szálsz e romok éjjelére, hogy világosságot deríts reá?

— Leánya vagyok apámnak — aki — meghalt — szólt könnyezve a leányka suttogó hangon. — Koldultunk, — társa voltam

engedni nem fogunk. Mert a nemzet csak törvényben befektetett jogait akarja az életben, a gyakorlatban is érvényesülve látni s az csak hatalmi részről tekinthető áldatlan állapotnak, ha valaki a szent jogaihoz ragaszkodik. A nemzet pedig ebben az álláspontjában megmarad, ha bármi történik is. A vétke az, aki vétkeknek tartja a jogok követelését. A vétke az, aki elfeketi a korona előtt a nemzetet s nem engedi meg az őszinte megnyilatkozást. E nélkül pedig nem oszlódnak el a félreértések. A homály tovább tart, a nemzet izgatottsága fokozódik. Itt az ideje, hogy szólaljon meg a nemzet képviselője, a nép szava, mely a példaszó szerint: Isten szava

Rendkívüli közgyűlés.

Baja város törv. hatósági bizottsága f. hó 15-én d. u. 3 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a hatósági ellenzék, részint a beható kritika fegyverével, részint a tárgyak alapos tanulmányozásával, részint a város érdekeit szenvedélyvel védő állásfoglalásával működött közre lankadatlan erővel és kitartással. A felszólalók sorában első sorban Dr. Valentin Emil bizottsági tag érdemel dicséretet és elismerést, mert különösen a törv. hat. közutaknak 1901—1902. évi építési, kezelési és fenntartási kiadásáról, másrészt az ezen kiadások fedezésére szükséges bevételekről szóló zárószámadások vitájánál annyi áldozatkész tanulmányt árult el, annyi szakszerűséggel vitatta azoknak egyes tételeit, hogy mel-

egy ágas bogas fadarabnak, melyre szegény öreg apám támaszkodott, hogy tovább hurcolhassa törékeny testét. — Husvét vasárnapján volt. A templom előtt, a hideg kövön térdelve alamizsnáért könyörögtünk.

S ez ur, — mert ur volt, — gazdag ur, — ki most itt bünbocsánatért esdekel, — elsőnek lépett ki a templomból.

En szegyenkezve fordultam el — még nem szoktam volt meg a koldulást, — ő utánam fordult, szemembe nézett s aztán egy szines papirost nyomott atyámnak kinyújtott remegő kezébe. Három napja volt, hogy falat nem érintette szájunkat, — az ur még mindig előttünk állt — remegve néztem meg a papirost atyám kezében — tiz forintos volt! — Tiz forint! — Atyám tiz forint — kiálték fel! Mily gazdagok vagyunk! — Tiz forint — hörgő atyám — mert e szavak csak nehezen törtek elő torkából, — aztán arca elfakult, tagjai rángatóztak s aztán a hideg kövön holtan terült el. — A nem várt nagy szerencse — megölte.

A jóságos lelkű gazdag ur kétségbeesetten látta mindezeket, de már segíteni nem tudott.

Később aztán hallottam, hogy esze megzavarodott s most így jár kel szegény s azt hiszi, hogy ő gyilkos! — Jó uraim, ne hallgassanak reá, — örült szegény!

— Szegény öreg. Hadd imádkozzék ő is! hangzott végig a tömegben s tovább morzsolták imájukat.

A husvéti harangok ünnepies kongása ébresztett fel. — — Álom volt csupán.

tán bámulatba ejtette a számviteli teendőkkel hivatásszerűen foglalkozó törv. hat. tisztviselőket is.

A közgyűlési nap másik vitázója ellenzéki részről Dr. Reich Aladár bizottsági tag volt, aki higgadt, tárgyilagos fejtegetéseivel sok kérdésnél tudott magának többséget toborozni.

A közgyűlés lefolyásáról egyébként az alábbiakban számolunk be:

Első tárgyalás a városi utkaparók nyugdíjügye tárgyában hozott belügyminiszeri leirat szerepelt, mely szerint a nyugdíjjogosultság 6 utkaparóra korlátoztatik. A közgyűlés a leiratot tudomásul vette.

A főispán dicsérő átirata a f. évi július hó 14. és 15-iki számonkérőszék eredményéről, tudomásul vétetett.

Ezután a közg. bizottság évközi jelentése került tárgyalásra, amely, mint rendesen rózsás színben tünteti fel közállapotainkat. A jelentést Dr. Valentin Emil bizottsági tag vette bírálat alá és elsőben azt az elvi kérdést fejtegette, hogy a közgyűlésnek jogában áll a közg. bizottság jelentését tudomásul nem venni, mert hisz különben nem volna értelme annak, hogy a jelentést a közgyűlés elé hozzák. Részleteiben a rendőrség működését ostorozta. Több esetet hoz fel, köztük a már ismert Moldoványi esetet, melynél a rendőrség egyenesen a magyar nemzeti eszme felé közeledő törekvésnek szakította útját. Felhossa a rendőrség azon szabályellenes eljárását, mely szerint a külterület megvédését megátalja azzal, hogy a szőlőkől a lőfegyvereket elvitette.

Szól továbbá a Mocsányi-féle újabb szenczációnról, a rendőrségnek az eltűnt akták visszaszerzésénél tanusított tehetetlenségéről. Szóló a jelentést nem veszi tudomásul és indítványozza a jelentés igaz színben, tehát közigazgatásunk kórállapotának kitüntetése mellett terjesztessék föl. A jelentést a közgyűlés többsége tudomásul veszi.

A következő tárgy Baja városának a Deák Ferencz emlékünnepeken való részvétele volt. A budapesti f. évi oct. 18-ki Deák Ferencz emlékünnepe Bajai várost dr. Reich Aladár, városunk orsz. képviselője és dr. Hegedűs Aladár polgármester fogják képviselni. A sirra a város nevében koszorú helyeztetik. Baján okt. 18-án lesz a Deák Ferencz ünnep, amely alkalommal diszközgyűlés tartatik, a templomokban ünnepi istentiszteletek lesznek. A közgyűlési terem részére megfestetik Deák Ferencz arcképet.

A közutak 1901. és 1902. évi zárószámadásait Dr. Valentin Emilnek a legapróbb részletekre terjedő bírálata után a közgyűlés tudomásul vette.

A régi kórház anyagát árlejtés útján Bernhardt József nyerte el, a Rajcsányi-féle telek anyagára új árlejtés iratik ki.

Az új városi közkórház jövő évi költség-előirányzata és a folyó évi pótköltségvetése, melyek körülbelül 150,000 koronára rúgnak, elfogadtatik. E tárgynál Dr. Valentin Emil biz. tag a város közönsége ama régi aggodalmának, mely szerint a kórház terhei fix állami kötelezettség vállalás hiányában a város közönségét fogják sújtani, újból kifejezést ad s egyben több világosságot kér a költségvetés tételeinek összeállításánál.

Ezután Fehér Károly kórházi főápolónak, dacára Dr. Bernhardt János biz. tag nyugdíjaztatásra vonatkozó indítványának, végkiegészítés szavaztatik meg.

A szegedi uton levő közkút helyreállítása elrendeltetik.

A Tavasz- és Pacsirta-utcák sarkán levő kút helyreállítási költségeihez a hozzájárulás megszavaztatik.

A házipénztár fizetőképessé tételére 10,000 koronának ideiglenesen a nyugdíjpénztárból történt kölcsön vétele tudomásul vétetik.

A városi bérház 2-ik számú bolthelyisége 76 kor. költséggel helyreállítatik.

A 2-od osztályú végrehajtói állásra Móder Alajos választatott meg.

A városi polgári iskola igazgatójának és tanári karának javadalmazás felemelése iránti tárgynál a tanács a fizetés felemelését javasolja, a mi 3060 korona több költséget jelent.

Erre fedezetül a tanonciskola 2040 korona subventióját s ezen felül a tandijak felemelését tűzi ki. Dr. Valentin Emil bizottsági tag ellenzi a fizetések illetően felemelését és a fokozatos fizetésjavításnak hive. Czérnay Imre biz. tag a tanárok fizetésemelését a tisztviselőkével egyidejűleg javasolja. Dr. Reich Aladár biz. tag élesen elítéli a tandijak felemelését oly időben, a midőn Európa-szerte az általános áramlat a tandijak eltörlése mellett nyilvánul és indítványozza, hogy a tandijemelés helyett a fedezet pótdobban irányoztassék elő. A közgyűlés a tanács javaslatát Dr. Reich Aladár kiegészítő indítványával együtt elfogadja.

Berger Armin, Halász Béla, özv. Vuity Józsefné és Vitzhtum József kérvényére a bérletidő 3 évvel meghosszabbítatik.

Dr. Beczássy Gyula kerületi orvos kérelmére szegények és a városi szolgaszemélyzet részére szabálytalanul rendelt 84 drb. gőzfürdőjegy ára leiratik.

A bajai gör. kel. szerb egyházközség iskolája részére 3 m. öl keményfa évenként kiadatik.

Mákovics József siketnéma gyermek továbbbi oktatására szükséges költségekhez a tanács havi 20 kor. hozzájárulást javasol, amely részben társadalmi úton fedezendő. Dr. Reich Aladár kijelenti, hogy ha a városnak ilyen humánus célokra pénze nincsen, úgy a maga részéről reprezentatív költségeket (mint például a tárgysorozat 4. pontján szereplő Deák ünnepélyre megszavazott költség) a jövőben nem fog megszavazni. Id. Perczel Miklós Reich szavait félreérti, azt híven, hogy Reich Deák emlékét bántja és heves szavakban kel annak védelmére. Itt egy kínos incidensnek volt a közgyűlés szemtanuja. Dr. Valentin Emil közbeszólólag fel akarta világsítani Perczel Miklóst, hogy Reichnak esze ágában sem volt Deák emlékét bántani, de a főispán nem engedte szóhoz jutni és indokolatlanul hevesen rácsöngetett, majd utóbb a szólás szabadság nagy dicsőségére meg is vonta tőle a szót. Egyébként a tanács javaslata fogadtatott el.

Mocsányi Károly műépítész felebbezése a vele kötendő szerződés tárgyában hozott tanácsi határozat ellen Dr. Valentin Emil felszólalása után elutasítatik.

A Kiss Ernő szoborbizottság kérelmére a szobor költségeihez a hozzájárulás megszavaztatik.

Özv. Krékity Jánosné kérelmére özvegyi nyugdíja és kiskorú gyermekei nevelési járuléka utalványoztatik.

Hutovics Hermin bajai lakosnak és a pest-megyei ármentesítő társulatnak közterület átengedése iránti kérelmei a jövő közgyűlés napirendjére tűzetnek.

Özv. Bruder Neuman Ida szülésznői oklevele meghirdettetik.

Szentgyörgyi Lajos, Bischoff Károly, Gardalits Lajos tisztviselőknél 1—1 havi szabadságidő engedélyeztetik.

Végül a közgyűlés tudomásul veszi, hogy a belügyminiszter az új közkórház alapszabályait és házirendjét jóváhagyta. Ezzel a közgyűlés esti 7 órakor véget ért.

Séta az Iskola-utcában.

Nyilt levél Baja város tisztí orvosához.

Engedje meg tisztelt orvos úr, hogy egy kérdést intézzek Önhöz. Arra lennék ugyanis kíváncsi, vajjon járt-e Ön az idén az Iskola-utcába? Én azt hiszem, hogy nem. Mert ha járt volna, bizonyosan jelentette volna az illetékes fórumon az ott uralkodó közegészség ügyellenes állapotokat. Ezt az utcát ezelőtt néhány évvel — drága pénzen — kikövezték azért, hogy a belé vagy négy utcából folyó szennyvíz kellő lefolyást nyerjen. Na, a kövező úr aligha nyert volna munkájáért „Grand prix”-kitüntetést a párisi világkiállításon, hacsak olyan kövező munkát is nem honorált a jury, ahol a víz — impertinens következetességgel — egy helyben áll hónapokon keresztül. Hogy

olyan „illatra”, mint amilyent az így támadt pocsolyák terjesztenek, a legöregebb dánok sem emlékeznek — ezennel írásban adom. Ez az oka igen tisztelt orvos úr, hogy leveletem Önre adressálom Legyen szives kérem, ha nem szokott az Iskola-utcába járni: tegyen egy kirándulást oda. Tudom, hogy vállalkozása nem jár minden veszély nélkül, de vegye tekintetbe, hogy a Nilus forrásának felkutatása még nagyobb veszélylyel jár és járt s a tudósok még sem riadtak és riadnak attól vissza, hogy azt a tudománynak valahára fölfedezzék.

Ha tehát a tudomány megérdemli, hogy egy folyóvíz forrásának felkutatásáért még ma is számosan tegyék kockára életüket, az Ön, Iskola utcában lakó megsajnálni való embertársai is megérdemlik, hogy ott egy kis szemlét tartson.

Még egy dologra figyelmeztetem, igen tisztelt doktor ur. Erre az utcára nyílik t. i. főgymnasiumunk legtöbb ablaka, meg hogy az utcában van a kétszázötven gymnasiumi tanulón kívül még vagy negyven gyerek. Sajnálja meg ezeket a szegény gyerekeket, hisz tudja jól, hogy ezek a legfogékonyabbak a ragályos betegségek iránt, s azt is tudja, hogy a ragályos betegségeknek az ilyen bűzös pocsolyák a fő-fő szállítói. Ha Ön, tisztelt doktor ur segíteni sziveskedik ezen a rettenetes állapoton: az Iskola-utca lakói küldöttségileg fogják Önnél köszönetüket és hálájukat leróni.

*

Ezt az utcát ujabbán „Berényi Dániel utca”-nak nevezték el. Szegény, jó Dani bátyánk, ha tudnád, háromszor is megfordulnál sirodában!

Egy iskola-uteai elégedetlen.

A közigazgatási bizottság ülése.

A közigazgatási bizottság kedden délelőtt tartotta a rendes havi ülését. A főispán megnyitván az ülést, Erdélyi Gyula főjegyző előterjeszti a polgármester havi jelentését. Erdélyi Gyula főjegyző bejelenti, hogy Prock György nyiregyházi pénzügyigazgató helyeztetett át Zomborba Györfi Géza helyébe. A bizottság üdvözli.

Következett ezután az ülés érdekes része. Néhány évvel ezelőtt egy fiu felakasztotta magát a rendőség börtönében. Akkor azt hangoztatták, hogy a fiut verték a börtönben és ez ügyben történt is följelentés. A fiu hulláját meg is vizsgálta a törvényhatósági kerületi orvos és azt konstataálta, hogy a fiun a külerőszak jelei nem láthatók. A megindult bűnygyben a vádolt rendőröket felmentette a szabadkai törvényszék, de az iratokat áttette Baja város törvényhatóságához, hogy történt-e az orvos részéről mulasztás. A ker. orvos kihallgatása után a polgármester elrendelte a feyelmet megelőző vizsgálatot. A ker. orvos ez ellen felebbezéssel élt és bizonyította, több előkelő szaktekintélyre hivatkozva, hogy a hullát alaposan megvizsgálta és azon tényleg csak hullafoltok voltak láthatók. A közigazgatási bizottság azonban a vádolt orvos reputációja érdekében elutasította a felebbezést és a polgármesteri határozatot hagyta helyben.

Dr. Bernhardt tisztí főorvos jelenti, hogy a közegészség kielégítő. Augusztus hóban született 26 fiu és 34 leány, összesen 60. Meghalt 14 férfi és 22 nő, összesen 36. Szaporulat 24.

Adózás az ex-lexben nem valami kedvező. Befolyt egyenes adóban 1903. augusztus hóban 23980 kor., mult év hasonló időszakában 40580 korona. Bélyeg és illeték ez évben 553 kor., mult év augusztusában 8749 kor. Orsz.

betegápolási alap ez évben 536 kor., mult év augusztusban 730 korona. Tanítói nyugdíj ez évben 25 kor., mult év augusztus hóban 250 korona.

A kereskedelemügyi miniszter értesíti a várost, hogy ez évben nem létesít a baja—zombori vasúti vonalon harmadik vonatpárt, de jövő év máujis havában kísérletképen rendszerezeti és ha beválik, úgy állandósítja is.

Férj barátom.

Miért dül kebledben bős harag,
Miért remegnek ajkaid?
Arcod is oly fakó, sápatag,
S látom szemed villámaít.
Pedig hittem: örömed vajmi nagy,
Az emberek legboldogabbja vagy.

Oh! nézd: a szende kis feleség.
Mint Syrén, oly szép s remek!
Szemében az üdvnek lángja ég,
S ajka hő csókért mint remeg!
Oh! hinnem kell: örömed vajmi nagy,
Az emberek legboldogabbja vagy.

Oh! nézd azt a karesu termetet:
Hajlékony, mint gyenge rózsaszál,
S ha ajkán a dal felzeneg:
A menny üdve a földre száll.
Oh! hinnem kell: örömed vajmi nagy,
Az emberek legboldogabbja vagy.

Oh! a tavasz ékessége nem
Oly pompás, üde, bájoló,
Szemed csak ő rajta merengjen,
S felvidulsz te vén bohó.
Oh! hinnem kell: örömed vajmi nagy,
Az emberek legboldogabbja vagy.

De szól a mogorva férfiak:
— És hangja vajmi reszketeg —
„Hallod, mi engem bős haragra hajt,
Mi okoz vad keserveket:
Im, itt a számla, ismét uj ruha,
S ne környékezzem engem a guta!”

Joáchim Ágoston.

HIREK.

Személyi hir. Bakó József az enyingi kerület orsz. képviselője f. hó 15., 16. és 17-én Baján tartózkodott, mely idő alatt Dr. Reich Aladár orsz. képviselő vendégszerető házának volt vendége.

Dr. Reich Aladár beszámolója. Városunk országgyűlési képviselője október 4-én tartja beszámoló beszédet.

Uj jogtudor. Tomcsányi Béla f. hó 12-én tette le kitűnő sikerrel a jogtudori szigorlatot a kolozsvári kir. tudományegyetemen.

Köszönetnyilvánítás. A »Bajai Kereskedelmi Casinó« választmánya az 1848/49. inséges honvédek részére havi 1 korona segélyt utalványozott. — Ezen kegyes adományért hálás köszönetét nyilvánítja a bajai 1848/49. honvédeket segélyező-bizottság.

A Bajai Céllovész Társulat 1903. évi szeptember hó 27-én, a lövészkert összes helyiségeiben a zombori Casino Egylet dalárdájának szives közreműködésével, szüreti ünnepélylyel és libalövészettel egybekötött Év záró Táncevigalmat rendez. Belépőjegy nemtagok részére személyenként 1 kor. Jegyek előre válthatók Kollár Ágoston úr könyvkereskedésében. Kedvezőtlen idő esetén a dalos ünnep és a táncvigalom este fél 8 órakor a »Casino« termeiben fog megtartatni, amit a Casino ormán nemzetiszínű zászló fog jelezni.

A ünnepély sorrendje: D. u. 3 órakor: Szüreti ünnepély, ugyanezen időben confetti, világposta. Este fél 7 órakor szálló stb. elárverezése amerikai módon. Este fél 8 órakor a zombori Casino Egylet dalárdájának dalos ünnepe a lövészkert nagytermében.

A hangverseny műsora: 1) Gaál F., Balatoni nóták. Férfikar. 2) Schubert, Jó pásztorem. Férfikar. Zongorán kíséri Blumenthal Károly úr. 3) Ketterer-Durand, Kegyenő. Zongorán és harmoniumon előadják Marschall Béla és Tomcsányi Aladár urak. 4) Zichy, Szerenád. Férfikar. Zongorán kíséri Blumenthal Károly úr. 5) Mi a haza? Melodráma. Szövege Ábrányitól, zenéje dr. Horváth Ákostól. Szavalja: Rác Soma úr. Zongorán kíséri Marschall Béla úr. 6) Huber, Királyinduló. Férfikar. Zongorán kíséri Blumenthal Károly úr. (Bővebbet a kibocsátandó meghívók.)

A bajai jótékonycélú leányegylet f. hó 17-én tartotta rendes közgyűlését, melynek tárgya volt a leköszönt tisztviselők helyébe új tisztikar választása. A gyűlést Erdős Margit alelnökönk vezette, míg a választáson Rosenberg Erzsike elnöklet. A választás eredményeképp elnök lett: Rosenberg Erzsike, alelnök: Rosenberg Adrienne, pénztáros: Oehler Ilonka, titkár: Szász János, jegyző: Székely Alfréd, ellenőr: Erdős Jakab isk. igazgató. Az egyesület ez uton is kéri jóakaróinak további szives pártfogását.

Baja város törvényhatóságának igazoló választmánya folyó hó 18-án ülést tartott az 1904-ik évre szóló virilista névjegyzék összeállítására tárgyában. Az ülés elsőben Dr. Fehér János azon indítványával foglalkozott, mely szerint tekintve az ex-lex állapotot, a névjegyzék összeállítását vegyék le a napirendről. Ezt az indítványt azonban a választmány mellőzte és Szász Ottó okl. gazdatisztet a legtöbb adót fizetők lajstromába felvette. Véglegesen úgy a fenti indítvány, mint a fölvétel tárgyában a közgyűlés fog határozni.

A szeptemberi országos vásár f. hó 20. és 21-ik napján fog városunkban megtartatni.

A »Magyarországi Könyvnyomdászok és Betűöntők Szakegyesülete« Bajai Csoportja f. hó. 12-én, szombaton, az egyleti helyiségben sikerült társasvacsorát rendezett, mely igen kedélyes hangulatban folyt le. Utánna tombola volt, majd Wernberger Lajos előadta Jókainak »A kontócsinálás mestersege« című monológiát kellő tudással, melyet a jelenlevők tapsai honoráltak. Ez után a fiatalság táncrea perdült és a jókedv a hajnali órákig uralgott a társaság felett, midőn is mindenki egy szép est emlékeivel távozott.

A földmivelésügyi m. kir. minister még 8 első éves k. gyakornokot helyezett a bajai áll. kertmunkás iskolába, kik a napokban foglalják el helyeiket, hogy itt két évi gyakorlatot töltsenek.

A »Nemzeti Szálló« tulajdonosa Deutsch Mátvás életrealóságát dicséri az a körülmény, hogy saját zenekart szervezett s hogy a zenek r élére az országszerte ismert cigánykapacitást: Garai Ferkót állította. Búfelejtő nótáit nagy és intelligens közönség hallgatja napról-napra gyönyörködve végig.

Pályázatok. Baja város közkórházánál ugyanon rendszeresített következő állásokra pályázat nyittatik:

1. Két osztályos főorvos a sebészeti és elmekór osztály vezetésére. Javadalmazásuk egyenként évi 2000 korona.

2. Két alorvos, akik a kórházban lakni kötelesek és magánygyakorlatot nem folytathatnak. Javadalmazásuk egyenként 1000 korona, butorozott lakás, fűtés, világítás és élelmezés.

3. Egy gondnok, évi 1600 korona fizetés és 300 korona lakbérrel.

4. Egy ellenőr, évi 1300 korona fizetés és 250 korona lakbérrel.

A gondnok és ellenőr által egy évi törzsfizetésnek megfelelő összeg teendő le biztosítékul.

5) Egy gépész, évi 1200 korona fizetéssel.

6) Egy kapus (egyszersmind havatalszolga). Javadalmazása évi 600 korona, lakás, fűtés és ruházat.

Felivátnak mindazok, kik az 1. és 2. alatt felsorolt állásokat elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. t.-c. 9. §-ának rendelkezéséhez képest felszerelt folyamodványaik legkésőbb f. évi szept. hó 28-ik napjáig méltóságos Schmausz Endre főispán úrhoz Szabadkán nyujtsák be, a 3., 4., 5. és 6. alatti állásokra pályázók pedig felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket ugyancsak f. évi szeptember hó 28-ig Baja város polgármesteréhez adják be.

Szurkálás. Huszti István panaszt tett a rendőrségnél, hogy a Kispatak-utcában megtámadták és bal vállán megszurkálták. Az eljárás folyamatban van.

Lopás. Repka Sándor nyugalmazott csendőr elaludt a vonatkertben. Amíg jóízűt aludt, addig valaki kilopta a zsebéből a 160 koronát érő arany óráját és láncát. A rendőrség nyomozza a tettést. Repka pedig megfogadta, hogy többé nem aluszik a vonatkertben.

Zongorák és cimbalmok — csak első rangú gyártmányok — kedvező fizetési feltételek mellett tíz évi jótállással kaphatók *Wagner Antal*-nál Baján.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai Dr. Lehman arckenőcs, mely pár napi használat után megifjítja az archórt, eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőrtakát (Mitesser.) Egy tégely ára 1 korona, csak nevem és arcképpemmel ellátott tégelyt fogadjunk el! **Gyarmati Emil** városi gyógyszerháza a Szent-Háromsághoz Baján.

Fischer Lipót utódai helybeli jónevű divatárú-cég közölni teszi, hogy **női divaticikkei** (csipkék női kelengyék részére, ruhadiszek, paszomány, szallagok és napernyők) eddigi különben is olcsó árait azok felére szállította le, miután azokat többé nem tartja. A nevezett cég óriási raktárt tart ezenkívül kötő-pamutokban, férfi és női fehérneműekben, harisnyákban, cipőkben, disztárgyakban stb. stb. s azokat szintén a legolcsóbb árban bocsátja áruba.

ISKOLAI CÉLOKRA

minden tekintetben
megfelel

legújabb tollunk

548 EF és F szürke

legfinomabb acél, kítűnő minőség.

Carl Kuhn & Co., Wien / I. tanítatott
1843-ban.

Minden írószer-kereskedésben kapható.

ZONGORA

használt, megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Teljesen száraz AKÁCZFA

kapható ölenként 10 forintért
**Szuszits János Szent-
Antal-utcai telepén, az alsó vá-
rosi iskola mellett.** 3-3

Hereszéna

és kitűnő minőségű

rózsa burgonya

nagyobb mennyiségben kapható

özy. Spitzer Simonné és Társa
téglagyarában.

Vancaga dülőben

a vonat állomás közelében, egy szép
fekvésű és jókarban levő

SZŐLŐ

terméssel együtt eladó.

özy. Kniszbek Istvánné
tulajdonos.

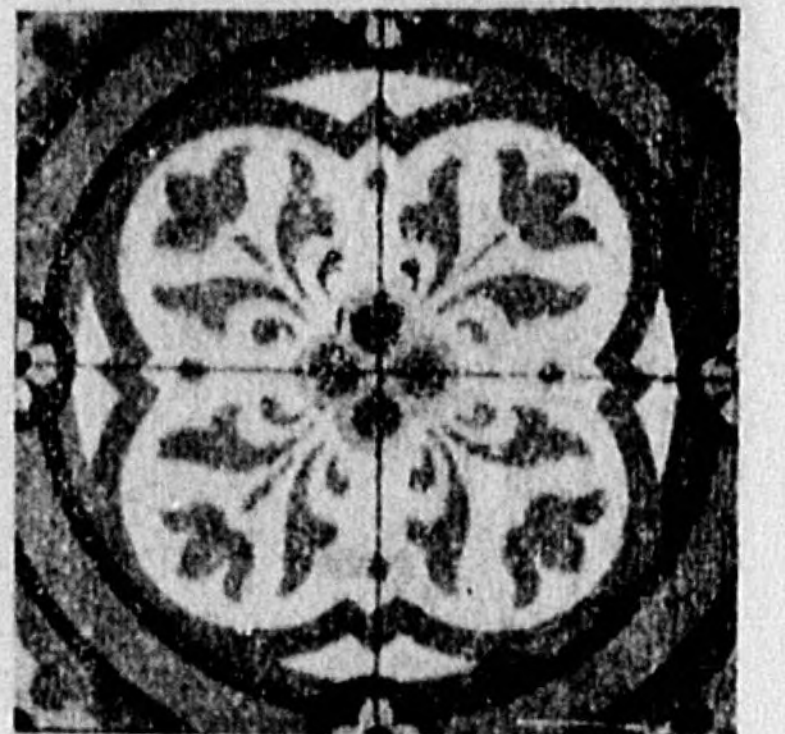
3-2

Kiadó üzlethelyiségek.

A gróf Zichy Bódog-téren levő
Milasin-féle bérházban

egy nagy üzlethelyiség azonnal, egy
kisebb pedig november 1-ére kiadó.
Bővebb értesítést a tulajdonos nyújt.

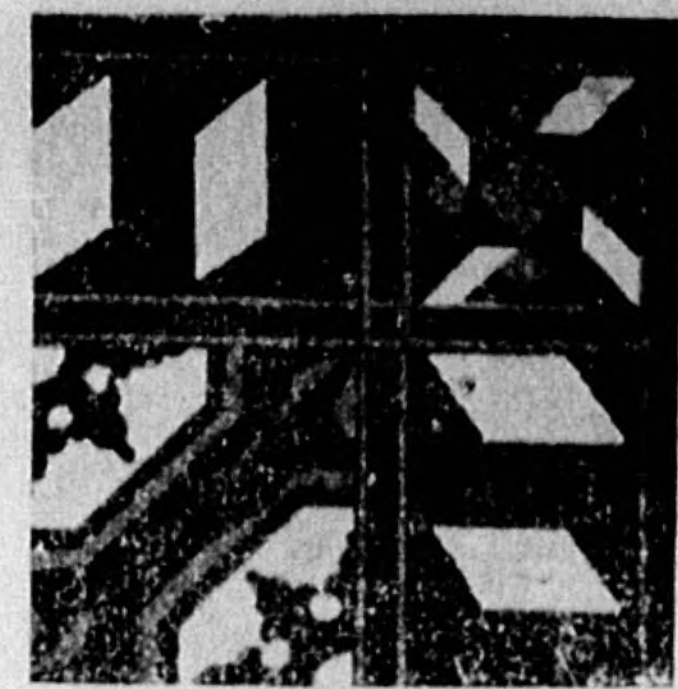

**Özy Spitzer Simonné
és Társa,**

==== B A J A . ====

Tégla és cserép gyártás.

Saját gyártmányú egyszerű és diszes
CEMENT LAPOK

és mindennemű cement árúk.

Épület diszitmények.

Nagy raktár építő anyagokból u. m.:

Darabos és oltott mész.

BEOCSINI PORTLAND és ROMAN CEMENT.

Gipsz. Kátrány.

**ASPHALT, BITUMEN és
KAUCSUK ASPHALT**

(nedves falak szárazzá tételére).

Aszphalt elszigetelő lemezek.

KÁTRÁNY-, ASPHALT KÖFEDÉL LEMEZEK.

Nádfonat (stuccatur).

Carbolineum és Tinctoral

— a legjobb fatelítő szerek. —

Fűtő anyagok:

**Tűzifa, tatabai tojás-,
tégla- és akna-szén.**

Budapesti légszeszgyári coaks.

L Nagymosás!

Nagymosás! P

Tisztelt háziasszony!

E

Kérem kísértse meg a mosást „*Lessive Phénix*” mosóporral, melyhez nem szükségeltetik sem szappan, sem szóda vagy maró anyagok, mint lúgkő stb. Megtakarít *pénzt, munkaerőt, időt és mellékkiadásokat.* A „*Lessive Phénix*” mosópor nemcsak hogy *határozottan chlormentes és ártalmatlan,* hanem a fehérneműt még tartósabbá teszi, a fonást erősíti és a szálakat puhítja úgy, hogy az sokkal tovább tart, mintha más eljárással tisztítja. — A „*Lessive Phénix*” a fővárosi, valamint a vidéki kórházakban, fürdőkben, nevelő- és egyéb intézetekben, ugyancsak *háztartásokban legjobb eredménnyel* használtatik. — Az erre vonatkozó *elismerések* bármikor rendelkezésre bocsátatnak. — *Kapható minden tüsszerűzetben és drogueriában, valamint minden gyertya- és festékkereskedésben.* Kérem a vásárlásnál mosóporomnak teljes nevét használni

S

S

I

V

E LESSIVE PHÉNIX-t kérni. X

Egyedüli elárusítója Baján:

Wagenblatt Ferencz festékkereskedése.

Néhány szó az irodalom t. barátaihoz.

Hazafias tisztelettel hozom t. c. intelligens közönségünk szives tudomására, hogy a budapesti **Révai Testvérek irodalmi részvénytársaság** fő képviselőt Baja város és Bács-Bodrogh vármegye területére elvállaltam, mely által abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy bármi néven nevezendő irodalmi művet a *legelőnyösebb részletfizetési feltételek mellett* bocsáthatom t. vevőim rendelkezésére Irodalmi termékeknek részletfizetés útján történő beszerzése a könyvvásárlás legnépszerűbb módja ma, mert úgyszólván bárkinek, még a legszerényebb jövedelemmel bíró egyénnek is módjában van egy-egy becses művet, — ha még olyan nagy terjedelmű is az — csekély, havi néhány koronás részletfizetés mellett beszerezhetni, anélkül, hogy a mű ára csak egy fillérrel is felemeltetnék.

Révai Testvérek cégnek országos, előkelő hírneve, valamint a magam reputációja garantiát nyújtanak arra, hogy t. ügyfeleink megrendeléseit a legnagyobb lelkiismeretességgel fogjuk effectuálni.

Részletfizetéssel történendő megvételre van szerencsém a következő műveket ajánlani:

Jókai Mór összes műveinek nemzeti kiadása, 100 kötet. Ára 500 K. Havi részlet 4—20 K.
 Pallas Nagy Lexicon, 18 kötet. Ára 216 K. Havi r. 3—10 K.
 Nagy Képes Világtörténet, 12 kötet. Ára 192 K. Havi r. 3—6 K.
 Magyar Nemzet története, millenniumi kiadás, 10 kötet. Ára 160 K. Havi r. 3—8 K.
 Brehm, Állatok világa, 10 kötet. Havi részlet 3—4 korona.
 Corpus Juris Hungarici (Magyar törvénytár 1000—1895-ig) 20 kötet. Ára 150 K. Havi r. 6—10 K.
 Magyar Remekírók, 55 kötet. Ára 220 K. Havi részlet ötkötetes sorozatonként 3 korona, Shakspeare színműveivel 4 kor.
 Therapia. Az orvosi tudományok enciclopédiája. 12 kötet. Ára 72 K. Havi r. 3 K.
 Egyetemes irodalomtörténet, 5 kötet. Ára 100 korona. Havi részlet 3 korona.

Továbbá a következő műveket:

A mű címe	Ára korona érték	Havi részlet
Arany János dalai	16.—	2.—
Carthy, Anglia története, 3 k.	21.60	2.—
Eötvös József, Karthausi. Albumkiadás	13.60	2.—
Eötvös József, Karthausi. Emlékkötés	9.—	2.—
Eötvös József, Nővérek	8.—	2.—
» » Magyarország. 1514. 2 kötet diszkötésben	14.—	2.—
Eötvös József, Falu jegyzője. 2 k.	14.—	2.—
Eötvös József br. összes művei	104.—	4.—
Eötvös Károly munkái I/XII.	72.—	4.—
Ezernyolczszáznegyvennyolcz	30.—	2.—
Falk, Kor- és jellemrajzok. Ktve	8.—	2.—
Illés, Büntetőtörv. magy. 3 k.	36.—	4.—
» » zsebkötés	5.—	2.—
Jókai, Ujabb munkái, 32 kötet	130.—	5.—
Kiss József összes költeményei diszkötés	48.—	4.—
Magyar Művészek I.	30.—	2.—
Magyar Művészek II.	30.—	2.—
Mikszáth munkái I/XII.	72.—	4.—
» » I/IX.	120.—	5.—
Rákosi Viktor munkái 16 köt.	96.—	3.—
Ranke, Római pápák, 3 kötet	20.—	2.—
Révai-féle Szalon-könyvtár, 21 k.	32.—	2.—
Révai S., Társadalmi jólét. Kötve	12.—	2.—
Robida 100 év múlva.	18.—	2.—
Stanley, Utazásom	24.—	2.—
Széchenyi Utazása	24.—	2.—
Symonds, Renaissance, 3 kötet	21.60	2.—
Újfalvy Utazása	16.—	2.—
Acsády, Kézi Lexikon I/II.	20.—	2.—
» Magyar birodalom története 2 kötet	32.—	2.—
Arany J. balladáit 2 köt. fényes diszmunka	150.—	10.—
Athenaeum olvasótára összesen	250.—	10.—
Ballagi Német szótár. 2 kötet	32.—	2.—
Bársony, Erdőn-mezőn	20.—	2.—
» Vig világ	24.—	2.—

A mű címe	Ára korona érték	Havi részlet
Bársony, Természeti és vadász-képek	13.—	2.—
Bartók, Mohács után	20.—	2.—
Beniczky regényei 40 kötet	100.—	6.—
Beöthy, Képes Irodalomtörténet I/II.	40.—	2.—
Bródy, Ezüst kecske	32.—	2.—
Bródy S. munkái. 22 kötet	107.80	5.—
Corpus Juris Hungarici 1896—1902.	48.—	2.—
Csiky színművei 6 kötetbe kötve	34.80	2.—
Dárday, igazságügyi törvénytár	60.—	4.—
» Közigazgatási törvénytár	116.—	4.—
Dedek Cr., Szentek élete. 2 k.	36.—	3.—
Dériné naplója I/III.	20.—	2.—
Didon, Jézus Krisztus	90.—	5.—
Dietzel-Mika, Apró vad vadászata	20.—	2.—
Dóczi Lajos munkái, 10 kötet	70.—	3.—
Egyetemes regénytár összesen	300.—	15.—
Endrődy, Kincsháza	10.—	2.—
Endrődi S. költeményei	24.—	2.—
Fabinyi, Curiai határozatok. Eddig 7 kötet	62.—	4.—
Festészet Remekai. I/II.	80.—	4.—
Flammarion, Csillagászati olvas.	16.—	2.—
Flammarion, Csillagászat. 2 kötet	24.—	2.—
Fodor, Magánjog. 5 kötet	76.—	3.—
Fodor-Márkus, Perrendtartás. 3 kötet	38.40	3.—
Francia remekírók gyűjt. 36 köt.	140.—	7.—
Frecskay, Találmányok könyve 2 k.	26.—	2.—
Garay költeményei	32.—	2.—
Gáspár, 40,000 mértföld. Kötve	13.—	2.—
Göre Gábor könyvei, 10 kötet	36.—	3.—
Gracza, Szabadságharc, 5 köt.	70.—	5.—
Gracza, Nevető Magyarország. I/II.	14.—	2.—
György E., Föld és népe I/V.	75.—	4.—
Heine, Dalok könyve	12.—	2.—
Herczeg Ferencz munkái, 23 k.	96.20	5.—
Hires asszonyok)	20.—	2.—
Hires szerelmesek)	20.—	2.—
Holub E. Délafrikai utazása 2 k.	26.—	2.—
Hübner, Britt birod. keresztül 2 k.	21.60	2.—
Jogi compendiumok gyűjt. 28 köt.	44.80	2.—
Jogi ismétlő könyvek gyűjt. 24 k.	39.20	2.—
Jogi Lexikon. 6 kötet	120.—	4.—
Jókai Mór munkái népsz. kiad. 33 k.	172.—	10.—
Jósika Miklós regényei. Kötve. Uj kiadás. I. sor. 10 köt.)	75.—	5.—
II. » 5 »)	75.—	5.—
Kemény Zsigmond összes művei. I/VIII.	53.—	4.—
Kneipp-irodalom. 7 kötet	18.20	2.—
Költők-Albuma	56.—	4.—
Kossuth iratai. 10 kötet	116.—	4.—
Közgazdasági Lexikon. 3 kötet	72.—	3.—
Lehmann, Atlas, 10 kötet	150.—	4.—
Lexikon-szokrány	42.—	3.—
Madách, Ember tragédiája, vászon	36.—	10.—
Madách összes művei	28.—	2.—
Magyar Dekameron, 2. sor. à	20.—	2.—
Marlitt E. összes regényei	56.—	4.—

A mű címe	Ára korona érték	Havi részlet
Márkus, Felsőbírósaik elvi határozatai I—XII. és 1902.	151.—	6.—
Marschalkó, Igazságügyi rendele- letek. 7 kötet. Kötve	79.—	5.—
Mátyás Király Emlékkönyv	24.—	2.—
Munkácsy Mihály élete és művei	48.—	4.—
Nagy S., Francia önk. levelek	20.—	2.—
Nemes-Nagy, Viseletek Története	80.—	6.—
Német Remekírók gyűjt. 50 k.	140.—	7.—
Nők Könyvtára. 6 kötet	31.—	2.—
Ohnet Gy. regényei. 44 kötet	44.—	2.—
Pekár, Délen és Északon	20.—	2.—
Petőfi összes művei 6 kötet	56.—	4.—
» » költem. ill. diszkötés 2 selyemkötésben	84.—	4.—
» » 2 vászonkötésben	72.—	4.—
Petőfi-Album, kötve 16.—, celluloid kötés	20.—	2.—
Petz, Ókori Lexikon. Eddig I. k.	22.—	2.—
Platen, Uj gyógy mód. 2 k. Ktve	28.—	2.—
Ragályi, Sommás eljárás. Kötve	12.—	2.—
» Örökösödési eljárás. »	14.—	2.—
Ráth Gy. Az iparművészet könyve 3 kötet	48.—	3.—
Roder, Német önk. levelek	16.—	2.—
Röptében a nagy világ körül	20.—	2.—
Schmidt, Ifjúsági iratok, 20 köt.	28.—	2.—
Schöner, Róma	36.—	2.—
Shakspeare színművei. Kis kiad. 6 k.	30.—	2.—
Slatin Pasa, Tűzzel-vassal	16.—	2.—
Szakácskönyv, magyar-francia	15.—	2.—
Szalay-Baróty, Magyar történet, bőrkötés	64.—	4.—
Szana, 100 év a művészet történetéből	40.—	2.—
Szines könyvek. Eddig 20 k. Ktve	48.—	3.—
Széchenyi munkái I/IV., VI.	58.—	4.—
Tauszk F., Diagnostika. 2 k. Ktve	28.—	2.—
Teleki, Utazás, 2 kötet	26.—	2.—
Terty, Táblai határozatok. 5 k.	66.—	4.—
Tompa költeményei, illusztr. kiadás	32.—	2.—
Tompa Virágregék	16.—	2.—
» » diszkötés	50.—	4.—
Tóth Béla, Anekdoták	32.—	2.—
» » Mendemondák	7.—	2.—
» » Ritkaságok	6.—	2.—
» » Szájru-szájra	7.—	2.—
Történelmi Életrajzok. 20 köt.	220.—	8.—
Tudományos zsebkönyvtár. Eddig 110. szám	66.—	4.—
Vadászati Ismeretek kézikönyve	16.—	2.—
Vangel, Képes természetrajz	30.—	2.—
Varga O., Vértanúk albuma	15.—	2.—
Vas Gereben munkái I/XII.	67.20	4.—
Verne Gyula munkái. 20 kötet	83.60	4.—
» » összes művei. 47 k.	220.30	10.—
Vörösmarthy művei I/VIII.	60.—	4.—
Werböczy, Hármaskönyv	14.—	2.—
Zichy, Leányvári boszorkány	20.—	2.—
Zichy Mihály élete és művei	90.—	5.—
Ziffer, Orvosi tanácsadó	20.—	2.—
Zlinszky, Magánjog	20.—	2.—
Zola regényei, 14 kötet kötve	78.20	4.—

Csoportmegrendeléseknél, ha a megrendelt művek 20—30 koronát tesznek ki, a havi részlet 2 korona; 30—60 koronánál 4 korona; 60—100 koronánál 6 korona.

A t. c. közönség szives támogatását kérve, maradtam

Baja, 1903. év augusztus hó.

kiváló tisztelettel

ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedő,
 mint a **Révai Testvérek irodalmi részvénytársaság** fő képviselője.

Tankönyvek a zirc-cist. rend kath. főgymnásiumába

Tankönyvek az állami tanítóképző intézetbe

Tankönyvek a városi polgári iskolába

Tankönyvek az apáca-zárdába

Tankönyvek a városi elemi népiskolába

Tankönyvek az ev. ref. elemi iskolába

*** T A N S Z E R E K ***

minden tanintézetbe, kiváló jó minőségben, **olcsó árak** mellett kaphatók

ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.

● ● Pártoljuk a honi ipart! ● ●

A legjobb
Író ténták „STELLA” védjeggyel
Másolható ténták „STELLA”
Szines ténták „STELLA”
Tusoldat „STELLA” védjeggyel
készülnek a „STELLA” vegyészeti
gyárban

— B U D A P E S T E N. —

Főraktár:
Ifj. WAGNER ANTAL papirkeres-
kedésében
— ● B A J A. ● — 52—20

● ● Pártoljuk a honi ipart! ● ●

Pártoljuk a magyar ipar termékeit!

Pártoljuk a honi gyártmányokat!

REISZ és PORJESZ
BÚTORGYÁRA

BÉKÉSCSABA.

Nagyvárad,

Fiók-telepek: **B A J A,**

Erzsébet királyné-utca (volt Mészáros-féle ház).

MODERN BÚTOR.

TELJES LAKÁSBERENDEZÉSEK.

Legolcsóbb gyári árak.

☞ Mindenféle diszitó- és kárpitosmunkák elvállaltatnak. ☞

☞ Ugyanott egy jó házból való fiu tanulóul felvétetik. ☞

Szüretelő kád

vagy nagy **szüretelő hordó** megvé-
telre kerestetik. Hol? — megmondják a kiadó-
hivatalban.

Feltünő ujdonság.

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és
többé mást nem szihat.

legjobb valódi francia **szivarkapapir** és **szivarka-
hüvely** kapható az ország minden különleges-
ségi árúdjában.